

Ser universitat i no tenir padrí

Les males relacions entre les universitats i el govern Zaplana es tradueixen econòmicament en la marginació de tots aquests centres a excepció de la Universitat Politècnica, que resulta afavorida mitjançant pressupost i convenis.

El conflicte que el govern de Zaplana ha obert amb les universitats del País Valencià no es redueix solament a posicionaments dialèctics i de força per imposar les seues tesis sinó que afecta també el finançament de les universitats. Tant els pressupostos anuals dels centres com els convenis que l'administració signa amb les universitats evidencien que el Consell afavoreix la

ROSANNA PUCHADES

FINANÇAMENT PÚBLIC PER ALUMNE	
Mitjana a l'estat espanyol	269.880 ptes./alumne
Universitat de València-Estudi General	226.947 ptes./alumne
Universitat d'Alacant	233.329 ptes./alumne
Universitat Politècnica	287.235 ptes./alumne
Universitat Jaume I	317.843 ptes./alumne

CONVENIS DE CONSELLERIES AMB UNIVERSITATS	
Universitat de València	51 milions *
Universitat Politècnica de València	197 milions
Universitat Internacional Menéndez Pelayo	86,5 milions
Universitat d'Alacant	185,5 milions **
Universitat Politècnica de Madrid	14 milions
Universitats (sense especificar)	41.625 milions

* 20 milions per a la Facultat de Medicina
** 165 milions per a la Facultat de Medicina

Universitat Politècnica de València –fidel als desitjos del poder polític–, i alhora castiga la Universitat de València i la d'Alacant.

Des que el PP ocupa la Generalitat valenciana, la tensió entre l'administració i les universitats ha estat una constant. El conflicte més greu ha estat la decisió del Consell de crear la Universitat Miguel Hernández d'Elx amb centres segregats de la Universitat d'Alacant, en contra de la voluntat de l'equip rector d'aquesta institució. Les peticions del rector

d'Alacant, Andrés Pedreño, perquè la nova universitat no signifiqui arrancar facultats del seu centre no van ser escoltades. El moment més tens es va viure quan Zaplana va assistir a l'obertura del curs en la Universitat d'Alacant (UA) acompanyat d'un gran nombre de càrrecs institucionals i polítics del PP, amb la seguretat que ocuparia la presidència de l'acte. Aquest lloc correspon per

aprovar el projecte d'Universitat Miguel Hernández d'Elx, amb la segregació de centres de la Universitat d'Alacant. Zaplana va nomenar rector de la Miguel Hernández Jesús Rodríguez Marín, persona propera al PP que, des de la Facultat de Medicina a què pertany, ha promogut la segregació i ha defensat en tot moment les decisions de Zaplana contra Pedreño. Rodríguez Marín es va presentar candidat a les eleccions al rectorat de la Universitat d'Alacant el 1993 però va ser Pedreño qui va vencer. Tres anys després, però, Rodríguez Marín ha vist complides les seues expectatives de ser rector, aquesta vegada d'Elx, arrossegant a més la Facultat on exerceix.

Amb la Universitat de Castelló, la Jaume I, el Consell manté un estira i arronsa per negar-li el dret a incloure en els seus estatuts els termes "País Valencià" i "acadèmicament llengua catalana". Aquest litigi ja es va produir fa uns anys quan la Universitat de València va adoptar també tots dos termes. Aquest últim cas ha passat recentment al Tribunal Constitucional. Fins ara, el Tribunal Superior de Justícia valencià i el Tribunal Suprem s'han pronunciat en contra de la Universitat.

Però totes aquestes decisions polítiques no són fets aïllats. Una anàlisi dels diners que el Consell destina a les universitats en els pressupostos i dels que hi aboquen les diferents conselleries mitjançant convenis deixa clar que hi ha un "càstig" contra la

Un 89% dels 185 milions que Alacant rep per convenis, van a Medicina, centre que passa a la Universitat d'Elx.

protocol al rector de la Universitat i, tot i que en aquests esdeveniments hi ha el costum de cedir-lo, Pedreño en va fer ús. El president de la Generalitat no comptava amb la possibilitat de no ocupar el primer lloc en l'acte i la seua reacció va ser abandonar-lo, opció que va triar també tot el seu seguici. Posteriorment, i obviant les recomanacions en contra de la comissió acadèmica del Consell d'Universitats i la conferència de rectors de les universitats espanyoles, el govern valencià va

Universitat de València, la Jaume I i la d'Alacant i un "premi" a la Universitat Politècnica de València i al seu rector Justo Nieto per la seua fidelitat a Zaplana. Cal dir que la Politècnica és l'única universitat de l'àmbit lingüístic català que no pertany a l'Institut Joan Lluís Vives, l'única de les valencianes que no s'ha incorporat a l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, tot i que aquest punt està aprovat per la junta de govern del centre, i també la més endarrerida en la normalització lingüística (vegeu requadre en aquesta pàgina).

Diners per alumne. Com es veu al gràfic de la pàgina 26, en el quadre que explica quants diners aporta el govern a cada universitat per alumne, les universitats de València i d'Alacant estan per sota de la mitjana espanyola, mentre que la Politècnica i la Jaume I reben molts més diners. La xifra més cridanera, les 317.843 pessetes per alumne que rep la Jaume I s'explica pel fet que aquesta universitat és la més jove de les quatre i manté una forta inversió destinada a la construcció del seu campus. Després d'aquesta, però, ja ve la Universitat Politècnica amb 287.235 pessetes per alumne, una xifra molt superior a les d'Alacant i l'Estudi General.

La normalització a la Politècnica

La junta de govern de la Universitat Politècnica de València (UPV) va aprovar fa més d'un any la seua incorporació a l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, entitat que, segons els sectors acadèmics, apareix com la millor

solució possible per al conflicte lingüístic en el País Valencià, perquè podria marcar la normativa del valencià sense haver de recórrer a l'Institut d'Estudis Catalans que el Govern Zaplana mai no acceptaria. El rector de la UPV, Justo Nieto, encara no ha fet cap pas per incorporar la Universitat que governa a aquest Institut Interuniversitari. La Comissió de Normalització Lingüística de la UPV ha reclamat aquest pas diverses vegades però Nieto es fa el sord. Fa quatre mesos el director de Normalització Lingüística d'aquesta universitat va dimitir. Nieto encara no l'ha substituït. Fa dos mesos, tres estudiants d'Enginyeria Tècnica Forestal de l'Escola Universitària de Gandia –que depèn de la UPV– van denunciar en nom de tots els alumnes la discriminació lingüística a què els sotmeten dos professors que no els deixen contestar els exàmens en valencià. Nieto tampoc no ha dit res. Nieto, com Zaplana, contesta amb un silenci que no fa més que afavorir i promoure aquesta discriminació. **À. M.**

Universitat Politècnica. És l'única universitat valenciana que no pertany a l'Institut Interuniversitari de Filologia.

Campus de Sant Vicent del Raspeig de la Universitat d'Alacant. Dels 5.000 milions que el seu rector va demanar per a obres, la Conselleria només li donarà 500 milions.

Justo Nieto, rector de la Universitat Politècnica de València amb l'ex-governador militar de València. La Politècnica ix molt afavorida en el repartiment de diners mitjançant convenis.

En l'entrevista que Andrés Pedreno va concedir a EL TEMPS (núm. 640), el rector d'Alacant ja deia que la creació de la nova universitat d'Elx suscitava "una preocupació lògica" en la resta de centres perquè podia afectar el seu finançament. Enguany, el govern valencià ja ha negat a Alacant els 5.000 milions que va demanar per obres necessàries, com ara la urgent remodelació de l'Escola d'Òptica, la construcció de laboratoris de ciències i l'ampliació de l'edifici de Filologia. Cap d'aquestes obres podrà dur-se a terme perquè el passat 3 de febrer Marcela Miró –llavors consellera de Cultura– els va anunciar que el seu departament només podia dedicar 500 milions de pessetes a aquest centre –un 10% del que havien demanat.

Convenis significatius. Més enllà d'aquestes xifres, hi ha una anàlisi que afecta volums de diners més modestos però molt significatius. Si observem tots els convenis amb universitats que les diferents conselleries inclouen en els pressupostos de 1997 veurem que hi ha dos centres que obtenen molts més beneficis que la resta: la Universitat Politècnica i la Facultat de Medicina d'Alacant, o el que és el mateix, Justo Nieto i Jesús Rodríguez Marín.

Per convenis directes universitat-administració, la UPV obté la quantitat més alta, 197 milions de pessetes, que estan molt per damunt dels 51 milions de la Universitat de València. La Universi-

tat Jaume I, que, com hem vist, rebia en proporció el finançament més alt per alumne, troba aquí el seu saldo negatiu ja que no es beneficia de cap conveni amb cap conselleria. I els 86 milions de pessetes destinats a la Universitat

La Politècnica rep 197 milions de pessetes per convenis amb conselleries davant els 51 que rep la Universitat de València.

Internacional Menéndez y Pelayo (UIMP) responen a un conveni de la Generalitat per finançar les despeses corrents del centre de la UIMP a València (81 milions) i per dos convenis per a estudis concrets.

Però el fet més significatiu és que dels 185,5 milions que beneficien la Universitat d'Alacant, 165 milions –el 89%– corresponen a la Facultat de Medicina. Com hem dit, d'aquesta facultat prové el nou rector de la Universitat d'Elx i promotor de la segregació de la Universitat d'Alacant, Jesús Rodríguez Marín.

Per poder comparar, cal dir que la facultat de medicina de la Universitat de València rep només 20 milions en convenis. La posició de desavantatge, doncs, de la UV-EG i la Universitat d'Alacant en el seu global, queden paleses en aquestes xifres.

Però en un futur és lògic esperar que la Universitat d'Elx necessite una forta inversió, que afecte negativament les altres. A més, com Andrés Pedreno assenyalava en l'entrevista concedida a EL TEMPS, la facultat de Medicina pot constituir una càrrega pesant per a una universitat de nova creació, ja que en la Universitat d'Alacant, on ha estat fins ara, Medicina "representa menys del 5% d'ingressos totals de la Universitat i genera més del 14% de les despeses". Aquesta necessitat d'inversions, doncs, obligarà a buscar una forta entrada de capital en el centre d'Elx per a manteniment, a més de la lògica inversió en infraestructures.

Les xifres que hem analitzat de convenis administració-universitat són modestes. Però la xifra que es dedica a convenis amb les universitats sense especificar és molt més important: 41.625 milions. El repartiment d'aquesta xifra és impossible de conèixer fins que no es faça la liquidació dels pressupostos a final d'any, però és evident que si segueixen la mateixa proporció, alguns centres rebran de Zaplana quelcom més que simpatia.

Àlex Milian

Andrés Pedreno, rector de la Universitat d'Alacant. Aquest centre perdrà la Facultat de Medicina, que dependrà administrativament de la nova universitat d'Elx.